

aldo van eyck

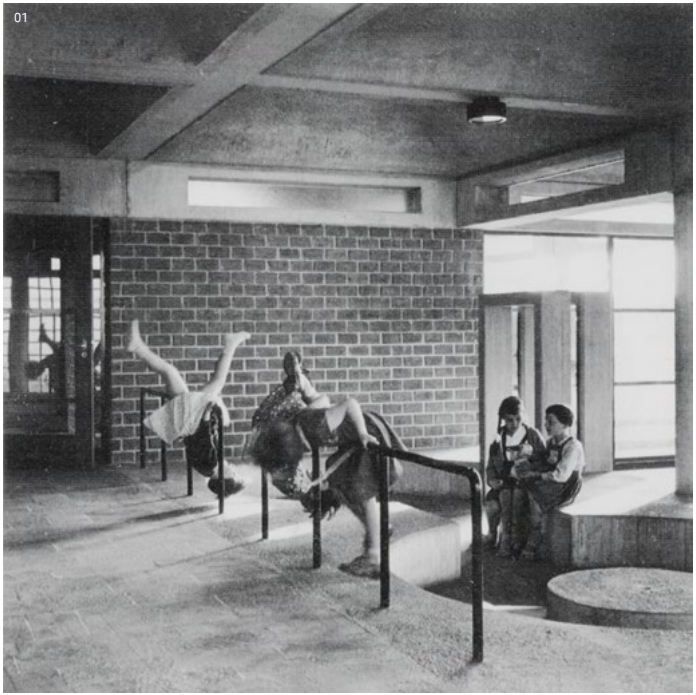
01

Een kleine wereld in een grote

Architect Aldo van Eyck (1918 – 1999) is niet alleen bekend om zijn gebouwen, maar ook om de honderden speelplaatsen die hij tussen 1947 en 1978 voor de gemeente Amsterdam ontwierp. In totaal realiseerde hij bijna 700 speelplaatsen verspreid door de stad. Voor Van Eyck was spelen geen activiteit op zichzelf, maar een vanzelfsprekend onderdeel van het dagelijks leven. Met eenvoudige, universele vormen creëerde hij plekken waar kinderen niet alleen hun energie, maar ook hun fantasie kwijt konden. Geen speelplaats was hetzelfde.

Aan deze ontwerpen lag een bredere visie ten grondslag. Van Eyck zag architectuur als een middel om menselijke relaties te versterken en kinderen een volwaardige plaats in de stad te geven. Zijn beroemde uitspraak ‘een huis als een stad, een stad als een huis’ vat deze gedachte treffend samen. De stad moest geborgenheid bieden als een thuis, terwijl een huis ruimte moest geven aan ontmoeting, ontdekking en spel.

van eyck aldo aldo

Het grootste deel van de Amsterdamse speelplaatsen is inmiddels uit het straatbeeld verdwenen. Klimkoepels, duikelrekken en stapstenen maakten plaats voor moderne speeltoestellen. Gelukkig zijn verschillende speelobjecten bewaard gebleven en opgenomen in museale collecties, waaronder die van het Rijksmuseum.

Opvallend genoeg ontwierp Van Eyck bij het Burgerweeshuis, dat opende in 1960, geen afzonderlijke speelplaats. Hier bracht hij zijn ideaal van 'een huis als een stad' in de praktijk. Spel en wonen werden verweven door het hele gebouw. Voor iedere leeftijdsgroep ontwierp hij speelelementen die een plek kregen in woonkamers, patio's en gemeenschappelijke ruimtes. Duikelrekken in de feestzaal, zandbakken op de binnenplaatsen en waterelementen maakten spelen onderdeel van het dagelijks leven. Een deel van deze bijzondere ontwerpen is nog altijd aanwezig.

Vanaf september 2026 heeft BPD | Bouwfonds Gebiedsontwikkeling een speeltoestel van Van Eyck in langdurige bruikleen van het Rijksmuseum. Het zestien meter lange object heeft een nieuwe plaats in de tuin van het Burgerweeshuis. Ter gelegenheid hiervan presenteert BPD een tentoonstelling over de speelplaatsen en speelelementen van Aldo van Eyck. De tentoonstelling laat zien hoe zijn ideeën over spel, ontmoeting en gemeenschap vorm kregen, zowel in de straten van Amsterdam als in het Burgerweeshuis.

De tentoonstelling is tot stand gekomen in samenwerking met Harm Stevens, conservator afdeling Geschiedenis bij het Rijksmuseum.

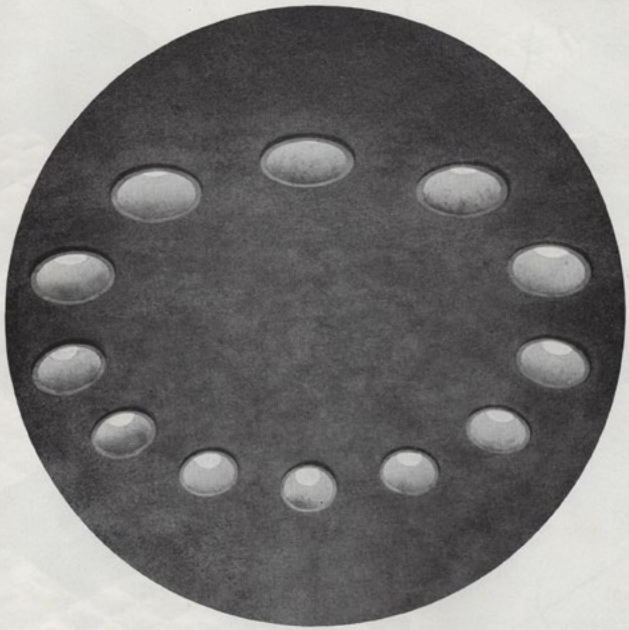

een kleine wereld in een grote een grote wereld in een kleine

een huis als een stad een stad als een huis

een thuis voor kinderen

Huis als stad Stad als huis

Thuis voor kinderen

Lachspiegels, duikelhekken en speeltoestellen

Harm Stevens
Conservator afdeling Geschiedenis
Rijksmuseum

Fragmenten van dit artikel zijn ontleend aan:
Harm Stevens, 'The tumbling child belongs in the city scene, like herring carts' in The Rijksmuseum Bulletin, vol 61 no 4, 2013

Architect Herman Hertzberger (1932) merkte in 1987 over het Burgerweeshuis van zijn leermeester Aldo van Eyck (1918 – 1999) op dat de structuur van het gebouw weliswaar nog intact was, maar dat het gebouw in de loop der tijd is uitgehold en dus ontdaan is van zijn oorspronkelijke dialectiek en dynamiek van tegenstellingen. Wie het gebouw niet zelf gezien heeft – compleet zoals het was – is niet in staat om de ruimte van 'dit grandioze model van architectuur' werkelijk te ervaren, zo stelde Hertzberger en hij vervolgde met de opmerking: 'Het probleem van gebouwen is, dat ze te kwetsbaar zijn, te zeer aan bederf onderhevig en daarbij te groot voor een museum.'

Met de komst van BPD | Bouwfonds Gebiedsontwikkeling als huurder van het gebouw en de renovatie door architect Wessel de Jonge (1957) is een krachtige poging ondernomen om dat vermeende uithollen en bederf een halt toe te roepen. Het leidde er in 2018 toe dat een nieuw hoofdstuk begon, waarin er voor het eerst in jaren weer één gebruiker in het Burgerweeshuis is gevestigd, in tegenstelling tot de situatie die vanaf ongeveer 1992 gold toen het beroemdste gebouw van de Nederlandse naoorlogse architectuurgeschiedenis jarenlang als een soort gemankeerd bedrijvencomplex dienstdeed. Voortaan wordt het voormalige kindertehuis gebruikt als kantoor, een werkruimte.

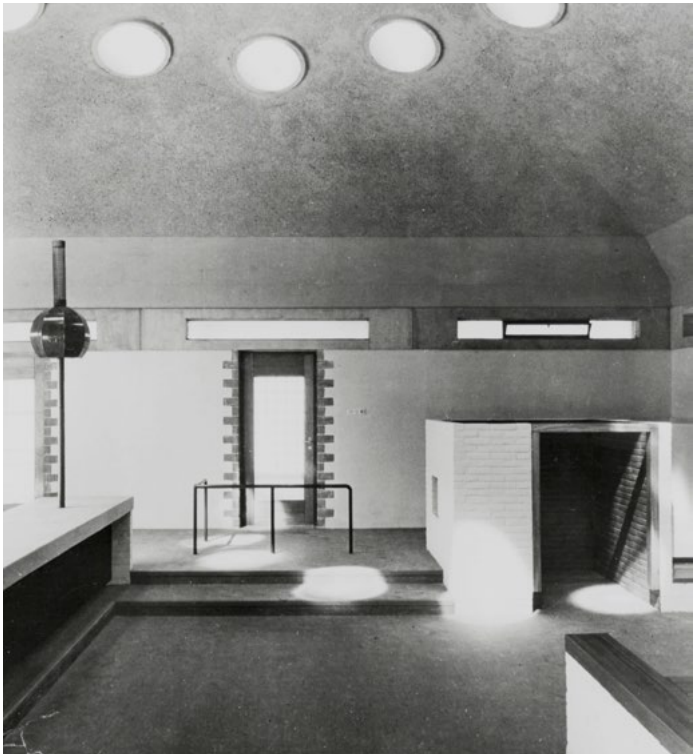

03 Woonkamer 4 – 6 jarigen, ca. 1960

Kokosnoot

Maar dat Van Eycks ‘grandioze model van architectuur’ vandaag de dag een kantoor is van het meer wonderlijke soort wordt nog steeds duidelijk als je dwaalt door de binnenstraten van het gebouw – door Van Eyck beschreven als ‘ruw, bruin en hard’ – en als je vervolgens plotseling de grote speelruimte betreedt dan kom je in de ‘afdeling kinderen 2 – 4 jaar’ die Van Eyck beschreef als ‘mild, wit en zachter – als een kokosnoot van binnen of een ruige winterjas met een zijden voering’.

In dat kokosnootinterieur tref je dan een ‘gemetseld huisje’. Of je kijkt uit, als je bent verdergelopen, op ‘een overdekt terras met speelvijver’. Als je vanuit de voormalige ‘feestzaal’ onder het ‘betonnen kinderpoortje’ bent doorgegaan, en een paar meter verderop naar beneden kijkt, dan kijk je in de ‘lachspiegels’ die in het beton verzonken liggen. Als je het durft kan je ook nog, salto’s draaien op de ‘duikelhekken’, die het podium van de feestzaal markeren.

04 Kinderen in de ‘Ploeterbak voor kleine kleintjes’, ca. 1960

De woorden tussen aanhalingstekens in bovenstaande alinea zijn ontleend aan het door Van Eycks artikel over het Kindertehuis in Amsterdam dat in 1961 verscheen in het tijdschrift FORUM. FORUM werd uitgegeven door de architectenvereniging genootschap Architectura et Amicitia, bestemd voor architecten en kunstenaars. De ondertitel luidde: 'voor architectuur en daarmee verbonden kunsten'. Het tijdschrift zag er omstreeks 1960 uit als een echt magazine. Naast tekst werd veel aandacht besteed aan beeld en typografie.

Met het aantreden in 1959 van een nieuwe redactie, waarin naast Van Eyck, Jaap Bakema (1914 – 1981), Joop Hardy (1918 – 1983), Dick Apon (1926 – 2002), Herman Hertzberger, Gert Boon (1921 – 2009) en vormgever-typograaf Jurriaan Schrofer (1926 – 1990) zitting hadden, werd een nieuwe weg ingeslagen. Tot 1967, toen een andere redactie aantrad, bepaalde deze groep vernieuwers het debat over architectuur en stedenbouw.

Meteen vanaf 1959 propageerden zij in 'Het verhaal van een andere gedachte'. Het uitgangspunt daarbij was de alarmerende constatering 'dat Nederland in ruimtelijke zin onbewoonbaar wordt'. Architecten en stedenbouwers werden opgeroepen tot gebruik van verbeelding en beeldend vermogen. In die 'andere gedachten' resoneerden allerhande min of meer radicale ideeën die de naoorlogse tegencultuur kenmerkte.

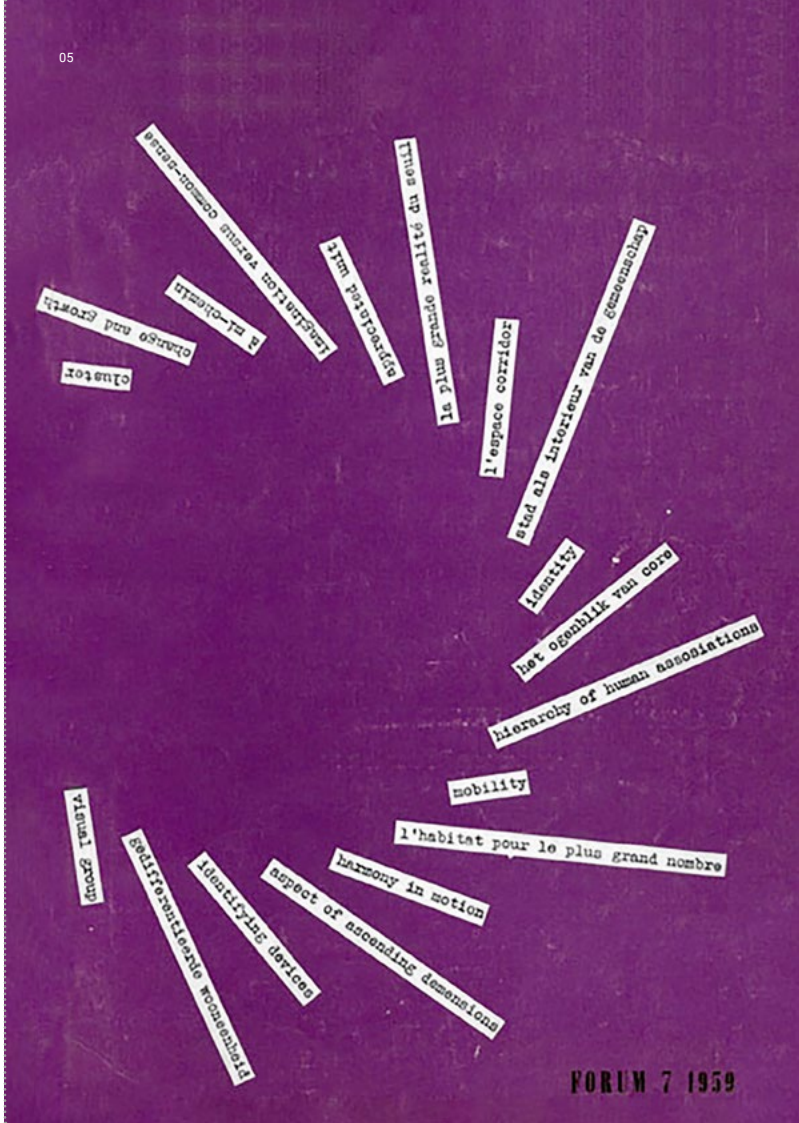

Een van die ideeën stoelde op de ontdekking van het fenomeen van de Homo Ludens (de spelende mens) en de door cultuurhistoricus Johan Huizinga (1872 – 1945) geformuleerde gedachte van spel als de primaire creatieve kracht waarvan het geheim vooral toe te schrijven is aan het kind.

Die spelende mens met het onbedorven kind als natuurlijke compagnon was binnen de invloedrijke culturele onderstroom in Nederland aan een onstuitbare opkomst bezig: van CoBrA via het visionaire kunstproject New Babylon van Constant (1920 – 2005, de kunstenaarsnaam van Constant Nieuwenhuijs) naar de anarchistisch ludieke wereld van Provo liet het ideaal van de spelende mens diepe sporen na.

06

Met het Burgerweeshuis had Van Eyck gebouwd aan een belangrijk hoofdstuk in dat grotere 'verhaal van een andere gedachte' en hij schreef erover in een eigenaardig-speelse, sterk door de verbeelding gedreven taal. Soms was dat kinderboek- of sprookjestaal, zoals wanneer we lezen over 'oude tegels uit het land van sinterklaas' en de over de 'roddelhoek in de afdeling voor grote jongens; hier kan met opgetrokken benen gekletst worden [...]'.

Maar de tekst was evengoed abstract en hyper-theoretisch. Dat bleek wel uit het motto dat in twee in elkaar grijpende bogen was opgemaakt: 'De milde raderen van de reciprociteit'. De Forumtekst schipperde zo tussen concreet en minder concreet. De wederkerigheid (reciprociteit) in de tekst werd gevangen in een typografisch beeld. Maar ondertussen werd de lezer in de lopende tekst geregeld stevig op de proef gesteld:

'Naarmate het huis vorm kreeg, zo schrijft Van Eyck, begon hetgeen zichtbaar werd iets van deze oude waarheid te bevestigen: dat eenheid en veelheid, eenheid en verscheidenheid ambivalent zijn: dat eenheid en veelheid elkaars spiegelbeeld zijn.

Verscheidenheid het spiegelbeeld van door veelheid, veelheid door eenheid. De verbeelding is de spiegel waarin conflicterende polariteiten hun verloren reciprociteit terugvinden; de gebeelde plek de plaats waar zij verzoend het gemoed begroeten. De gestalte van het 'tussen' hangt hiermee direct samen.'

07

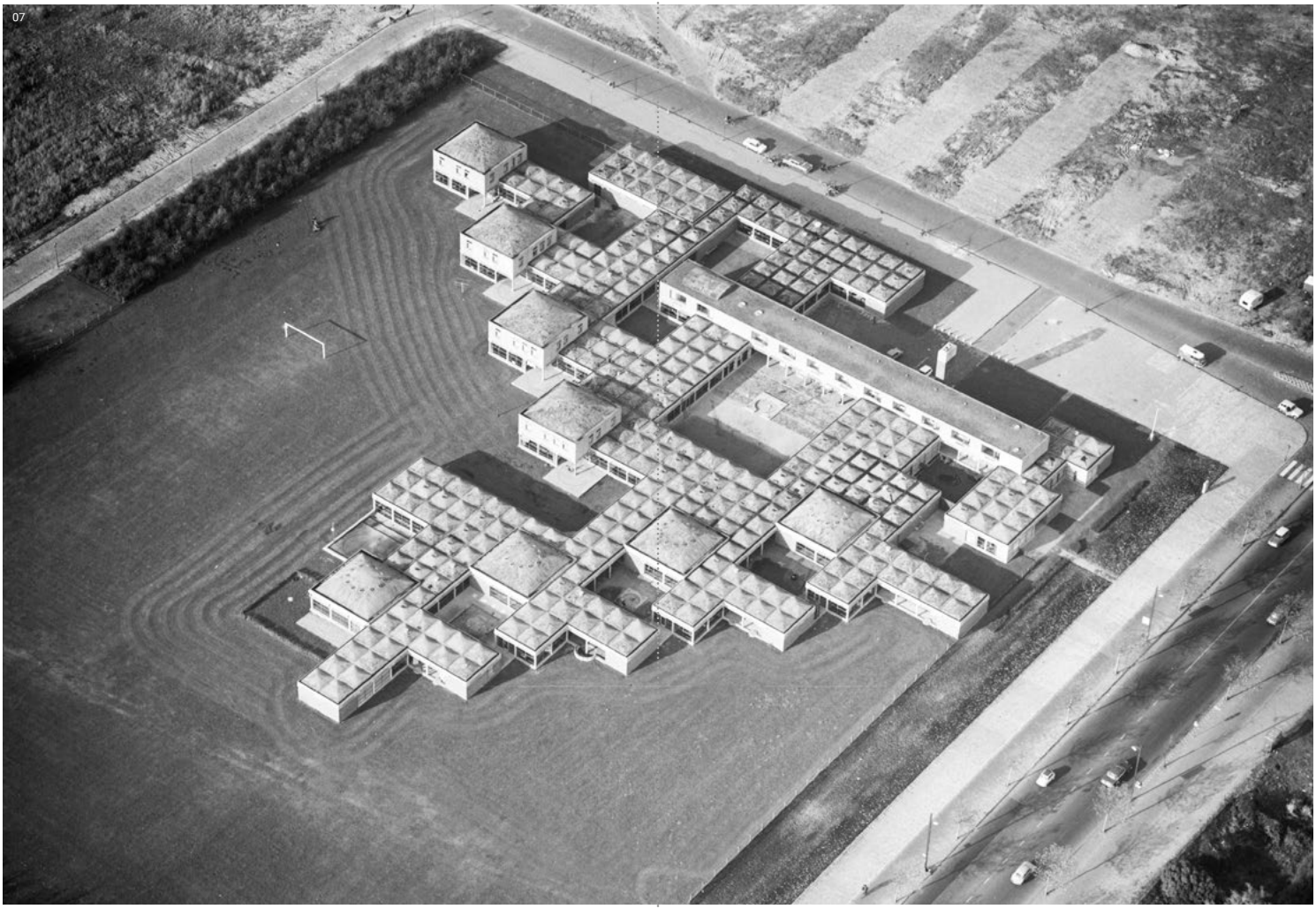

Is dit vaagtaal? Neen, dat doet Van Eycks manifest voor het gebouw waaraan hij jarenlang met ongekende intensiteit had gewerkt – volgens de overlevering, staande aan een vlakke tafel, al luisterend naar orgelmuziek van Bach – te kort.

Als je Forumbladzijde 200 uitklapt dan springt de ‘eenheid en veelheid’ en het verzoenen van ‘conflicterende polariteiten’ duidelijk in het oog. Op een spread staat een indrukwekkende luchtfoto afgebeeld. Dankzij het vliegtuigperspectief en het harde strijklicht van de laagstaande winterzon manifesteert de modulaire structuur van het dak zich op deze foto heel scherp, alsof het met een reusachtige liniaal is afgetekend.

Als je doorbladert dan springt duidelijk in het oog dat het Forumartikel een doeltreffende tentoonstelling op papier is. Het bestaat uit een collage van foto’s van het gebouw met bijschriften, citaten (onder meer een gedicht van Lucebert (1924 – 1994), plattegronden en, opmerkelijk genoeg, een reeks foto’s van metalen beelden van Carel Visser (1928 – 2015). Eén van de afgebeelde ‘ijzerplastieken’ was door Van Eyck bestemd om geplaatst te worden in het toegangsgebied van het gebouw. Die wens ging overigens niet in vervulling. Wél waren er tot Van Eycks ergernis, zoals blijkt uit een netelig naschrift bij het Forumartikel, kort na de oplevering ‘verboden toegang’-bordjes en een vlaggenstok geplaatst.

08 FORUM 7
1960 – 1961, pp. 220 en 232

Tweelingfenomeen

Juist in combinatie met de foto's slaagt Van Eyck erin het 'gedachtenweefsel waaruit dit huis ontstond' voor het voetlicht te brengen. Het motto voor het kindertehuis in Amsterdam luidde: 'Een kleine wereld in een grote, een grote wereld in een kleine, een huis als een stad, een stad als een huis, een thuis voor kinderen'. Het gebouw is vormgegeven om een veelheid aan tegenstellingen, door Van Eyck aangeduid als 'tweeling-fenomenen', tot verzoening te brengen. Wat je ziet is een samenspel van wederkerige oppositieparen: eenheid en verscheidenheid, veel en weinig, massa en ruimte, contractie en expansie, deel en geheel, groot en klein, rust en beweging, individu en gemeenschap, binnen en buiten.

10

Het podium van de feestzaal (nu kantoortuin), dat is opgebouwd uit twee gekoppelde cirkels die in het beton zijn uitgesneden, is zo'n tweelingfenomeen. Deze sterk binaire figuur laat zich goed vergelijken met de plattegrond van de speelplaatsen in de Mendes da Costahof (Slotervaart) en in de Dulongstraat (Watergraafsmeer), die in 1957 werden aangelegd naar ontwerp van Van Eyck.

Waar de geschakelde cirkels in het Burgerweeshuis in beton zijn uitgesneden, zijn de ronde ruimtes in het geval van de twee Amsterdamse speelplaatsen omzoomd door begroeiing.

De bouworde van het Burgerweeshuis werd bepaald door dezelfde 'familie van geassocieerde vormen' die voor een belangrijk deel ook Van Eycks ruimtelijke ontwerpen voor de speelplaatsen bepaalde. Zoals de bomencirkels op de speelweide als satellieten bij het Burgerweeshuis zijn betrokken, zo waren ook de honderden verderop, over de stad verspreid gelegen speelplaatsen verbonden met Van Eycks 'huis als stad, stad als huis, thuis voor kinderen'.

Die speelplaatsen met hun klimkoepels, klimbogen, duikelrekken, klimtrechters, klimtorens, zandbakken en springschijven waren door Van Eyck ontworpen met dezelfde toewijding aan de zaak van de spelende mens, in het bijzonder het kind, die het ontwerp van het Burgerweeshuis dreef.

11

12

De speelplaatsen maakten deel uit van het weefsel van sociale pleisterplaatsen dat Van Eyck in samenwerking met hoofdarchitect van de Gemeente Amsterdam en stedenbouwkundige Jacoba Mulder (1900 – 1988) over de naoorlogse stad heeft uitgelegd. Ze zijn de concrete inrichting van 'huis als stad, stad als huis, thuis voor kinderen'.

Toch is er ook een verschil tussen de openbare speelplaatsen en de speelruimtes in het Burgerweeshuis. Met uitzondering van feestzaal en klimpodium, zijn de speelinterieurs allemaal specifiek ontworpen per leeftijdsgroep, terwijl de openbare speelplaatsen bestemd waren voor iedereen, voor kinderen natuurlijk, maar ook voor wat we nu hangjongeren noemen. Voor de oplettende ouders, veelal moeders, zijn de bankjes bestemd.

13

Maar in het Burgerweeshuis volgde Van Eyck tamelijk rigide de groepsindeling in het kindertehuis, van allerkleinsten tot de afdelingen 14 tot 20 jaar (jongens en meisjes gescheiden) en hij richtte zich met het ontwerp voor de speelelementen op de verschillende ontwikkelingsfasen van het kind.

Van Eycks stellige ideeën matchten niet altijd met de praktijk, en de wensen van de gebruikers. Misschien is het plaatsen, vermoedelijk buiten medeweten van Van Eyck om, in de loop van de jaren 1960 van een groepje houten speeltoestellen op het gras rondom het Burgerweeshuis een teken aan de wand. [IM6.1]

14

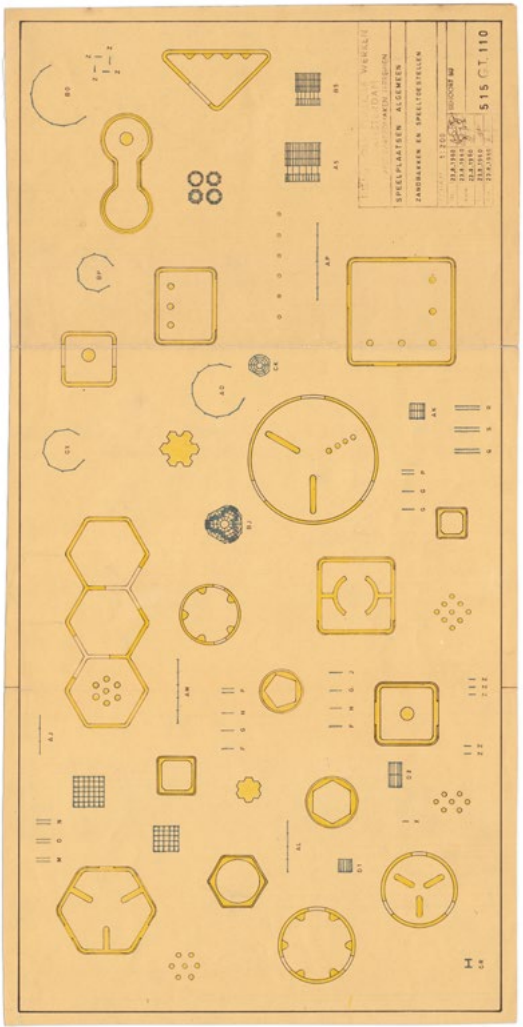

Met een beperkt assortiment aan betonnen en aluminium speel- en bouwelementen, die in ieder geval niet de rommeligheid van het oneigenlijke houten spul met zich meebrachten, wist Van Eyck in de naoorlogse decennia bijzonder samenhangende en zorgvuldig opgebouwde, kleinschalige, stedenbouwkundige composities te realiseren.

Wie nu nog een scherp beeld wil krijgen van deze grotendeels uit het stadsbeeld verdwenen ruimtelijke scheppingen kan zich, naast de historische foto's, wenden tot de originele ontwerpen, die in bovenaanzicht een verbluffend inzicht geven in de nauwkeurigheid en intensiteit waarmee Van Eyck zijn composities op de tekentafel tot stand bracht.

Ondertussen zijn tot op heden evengoed juist losse elementen, de bouwstenen waarmee Van Eyck de speelplaatsen tot stand bracht, hier en daar overeind blijven staan. Behalve de uit betonnen segmenten opgebouwde zandbakken van verschillende vorm, de springschijven en de speeltafels, hebben ook tientallen aluminium speeltoestellen standgehouden in de Amsterdamse openbare ruimte. Vooral in de naoorlogse uitbreidingswijken Buitenveldert en Nieuw-West is dat het geval. Maar de spoeling wordt steeds dunner.

In samenwerking met de Gemeente Amsterdam stadsdeel Amsterdam Nieuw-West heeft het Rijksmuseum in 2012 en 2013 negen historische speeltoestellen van aluminium in de collectie op kunnen nemen. Ook in dit stadsdeel hadden tekortschietend onderhoud en een aanvankelijk grootscheeps ingezette stedelijke vernieuwingsoperatie gezorgd voor ontmanteling van de oorspronkelijke rijkdom aan speelplaatsen.

De voor het Rijksmuseum geselecteerde speeltoestellen stonden op plekken die op de nominatie stonden om verder te worden weggehaald.

16

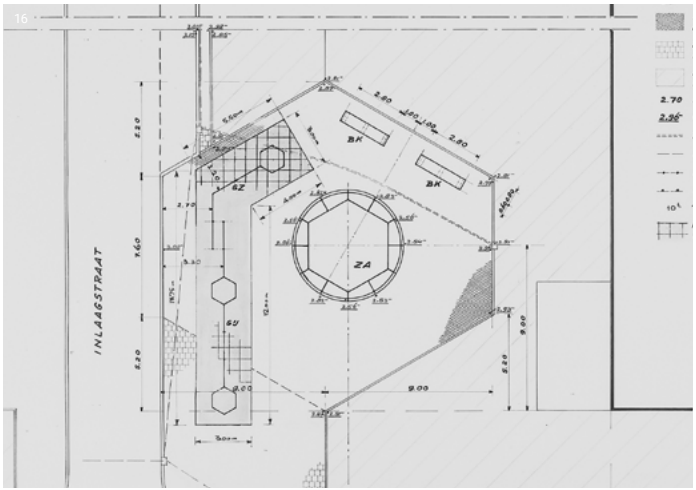

Vier duikelrekken, een kleine klimkoepel, klimtoren en klimtrechter zijn onderdeel van de speelplaats die vanaf 2013 in de Rijksmuseumtuin dienstdoet als naoorlogs erfgoedplaats compleet met tekstbordje, maar die vooral uitnodigt om op te klimmen, aan te duikelen en op te zitten. Voor de kleine klimboog, oorspronkelijk afkomstig van de Jan Cupidohof in Slotervaart, was geen plaats in de Rijksmuseumtuin; het toestel belandde in het Rijksmuseum depot en werd in 2023 tijdelijk uitgeleend aan Museum Nagele.

16

Kort na de installatie van de Rijksmuseumspeelplaats was met hulp van gemeenteambtenaar Paul Lappia, die eerder de overgang van de andere speeltoestellen van het stadsdeel naar Rijksmuseum mogelijk had gemaakt, nog een Van Eyck-speeltoestel door het Rijksmuseum verworven. Het ding werd ingeschreven onder objectnummer NG-2013-19. Deze in bovenaanzicht moleculair ogende speelstructuur bestaat uit twee zeshoekige klimtorens, die verbonden zijn door aaneengesloten klim- en duikelrekken. Door deze rekken parallel aan het klim- en duikelrek dat ontspringt aan een derde klimtoren te plaatsen, ontstaat uit twee toestellen één geschakeld speeltoestel.

Plaats van herkomst van dit toestel is de Inlaagstraat in Amsterdam Osdorp. Voor de oorspronkelijke speelplaats aan die straat werd in 1964 een ontwerp gemaakt ten behoeve van de Gemeentelijke Dienst Gereedmaken Terreinen die verantwoordelijk was voor de uitvoering van de aanleg. De plattegrond maakt duidelijk dat de zeshoek dominant is in het ontwerp: de zandbak is rond maar aan de binnenkant vormen de betonsegmenten een zeshoek, ook markeert de 'aan te brengen beplanting' grotendeels een zeshoek. De drie klimtorens zijn eveneens zeshoekig in bovenaanzicht.

Vanaf 1954 werden de speeltoestellen gemaakt van geanodiseerd aluminium. De in Kinderdijk gevestigde firma J. en K. Smit's Aluminium Verwerkende Industrie was vanaf datzelfde jaar de vaste leverancier aan de Gemeente Amsterdam. Tot 1955 waren de toestellen gemaakt van gegalvaniseerd staal, maar dat materiaal had het nadeel te snel te roesten en af te geven.

Constructie van de speeltuigen gebeurde door de aluminium buizen te plaatsen in een mal om de onderdelen, dat wil zeggen de segmenten van aluminium buis, aan elkaar vast te lassen. Het laswerk is steeds van hoog niveau. De lasrupsen zijn zeer zorgvuldig gepolijst. Hierdoor ontstaat een dusdanige gladde overgang tussen de bijeengebrachte onderdelen die ervoor zorgt dat het gehele toestel sterke eenheid vertoont. Voordat de pen-gatverbinding tot stand gebracht wordt, worden de onderdelen in een bad geplaatst waarin het aluminium wordt geanodiseerd, een elektrolytische behandeling die zorgt voor een harde en slijtvaste oxidelaag op het aluminiumoppervlak. Door de onderste uiteinden van het buizenstelsel in een klomp cement te gieten die onder het plaveisel van tegels of andere bestrating verdween stonden de speeltoestellen stevig verankerd in de bodem.

Vormfamilie

De aluminium speeltoestellen zijn in de loop der tijd uitgegroeid tot de meest iconische 'beelden' binnen het ontwerprepertoire waaruit Van Eyck de speelplaatsen opbouwde. Doordat de klim- en duikeltuigen verhoudingsgewijs het hoogst boven het maaiveld uittorenden, vormden zij bij uitstek herkenbare bakens in het stedelijk landschap. Dat Van Eyck de waarde van die individuele speeltoestellen onderkende, bleek toen hij in 1962 sprak over het fijnmazige netwerk van speelplaatsen dat in de voorgaande vijftien jaar was ontstaan: 'Maar ik wil – ondanks de te verwachten tegenstand – nog verder gaan: ik wil proberen het netwerk nog nauwer te maken, door weer door de stad heen te gaan, nu op zoek naar plekjes die net groot genoeg zijn voor één enkel speeltuig.

fig. 4, 1961

Als ik 500 van zulke plekken weet te vinden, dan krijgen we, tussen twee speeltuinen in, 5 of 6 openbare speelplaatsen, en nog weer daartussen in plekjes met één of twee speeltoestellen.'

Volgens Van Eyck behoorden de door hem ontworpen speeltoestellen samen tot 'families' van abstracte elementaire vormen. De elementaire, abstracte kwaliteit was van belang omdat een kind van een eenvoudige vorm alles kan maken, zo was van Eycks gedachte: 'Als een toestel bij voorbaat een dier uitbeeldt, dicteert de vorm zo sterk de constructie, dat het zuivere spel erbij inschiet. Er zijn dan stangen waar je niet op kunt staan, scherpe hoeken, waar je hand in verdwijnt.

Een aluminium giraffe staat gek en verveelt, zelfs in een speeltuin. De elementaire oervormen: koepel, iglo, boog, voldoen goed, omdat het kind daarop of daaronder kan zitten, en er van alles aan kan ontdekken.' De archetypische vorm moest niet een gefixeerde functie opleggen maar juist een heel spectrum van functies dat het kind zou aanzetten tot eigenzinnig ontdekken. Een speeltoestel, zo redeneerde Van Eyck, moest echt zijn zoals een telefooncel echt is omdat je er kunt telefoneren, zoals een bank echt is omdat je erop kunt zitten. Een aluminium olifant is niet echt omdat een olifant hoort te lopen, als ding op straat is een olifant onnatuurlijk. De vorm van de speeltoestellen was afgestemd op de fundamentele neiging van kinderen om te springen, te klimmen, te slingeren, te kruipen, zich uit te rekken, te hangen en te duikelen. De speelplaatsen waren het instrument dat maakte dat het kind zijn stad ontdekt en de stad zijn kinderen; een wederkerige relatie die tot beider voordeel strekte.

Familiereünie

De milde raderen van de reciprociteit uit Van Eycks Forum-artikel van 1961 zijn vijfenzestig jaar na dato opnieuw gaan draaien met als resultaat: de bruikleen van speeltoestel NG-2013-19 door het Rijksmuseum aan BPD. De zestien meter lange structuur van horizontale en verticale aluminiumbuizen die tussen 1964 en omstreeks 2010 op de speelplaats aan de Inlaagstraat stond, vervolgens als bouwpakket tussentijds stond opgeslagen in respectievelijk gemeentewerf en Rijksmuseumdepot, is in september 2026 geïnstalleerd op het grasveld nabij het Burgerweeshuis. Dit keer zijn de onderste uiteinden met beugels vastgezet in een speciaal vervaardigd, ondergronds op betonnen poeren vastgezet stalen frame.

Hiermee is een moment gecreëerd dat doet denken aan een familiereünie. De plaatsing bij het voormalig Burgerweeshuis van het verweesde toestel brengt Van Eycks 'familie van geassocieerde vormen' nader tot elkaar.

Credits

Niet alle rechthebbenden van de gebruikte illustraties konden worden achterhaald. Belanghebbenden worden verzocht om contact op te nemen met kunstencultuur@bpd.nl

Voor Speelplaats Prins Bernhardpark, datering onbekend, Stadsarchief Amsterdam.

Achter Detail Burgerweeshuis, 2023. Fotografie: Ricky Rijkenberg.

01 Kinderen in de 'Feestzaal', ca. 1960. Fotografie: Louis van Paridon

02 Tijdschrift FORUM nr. 7, 1960 – 1961, p. 204 auteur Aldo van Eyck. Fotograaf onbekend.

03 Woonkamer 4 – 6 jarigen, ca. 1960, collectie Nieuwe Instituut/HEUV, f130.87. Fotografie: anoniem.

04 Kinderen in de 'Ploeterbak voor kleine kleintjes', ca. 1960. Fotografie: Louis van Paridon.

05 Omslag FORUM nr. 7, 1959, met daarin het manifest 'Het verhaal van een andere gedachte', collectie Rijksmuseum Amsterdam.

06 Speelplaats Valkenburgstraat, Stadsarchief Amsterdam.

07 Burgerweeshuis, 1963. Fotografie: AVIODROME Lelystad.

08 Tijdschrift FORUM, nr. 7, 1960 – 1961, pp. 220 en 232, auteur Aldo van Eyck. Fotografie: Louis van Paridon.

09 Detail uit ontwerptekening voor de feestzaal, ca. 1958 – 1960, archief Aldo en Hannie van Eyck, collectie Nieuwe Instituut/BUWE, 211.

10 Poppentheater Burgerweeshuis, archief Hannie en Aldo van Ecyk, collectie Het Nieuwe Instituut. Fotografie: Aldo van Eyck.

11 Speelplaats Mendes da Costahof, datering onbekend, Stadsarchief Amsterdam.

12 Speelplaats Timorplein, datering onbekend, Stadsarchief Amsterdam.

13 Wethouder R.J. de Wit opent de 500e speelplaats in Amsterdam, 1968, ANEFO, Stadsarchief Amsterdam. Fotografie: Eric Koch.

14 Houten speeltoestellen bij het Burgerweeshuis, 1964, Stadsarchief Amsterdam.

15 Zandbakken en klimrekken, 1960, archief Aldo en Hannie van Eyck, collectie Nieuwe Instituut.

16 Ontwerp en foto speelplaats Inlaagstraat, Stadsarchief Amsterdam.

17 Speelplaats Pontanusstraat, 1955, Stadsarchief Amsterdam.

Dank
Bijzondere dank gaat uit naar het team van het Rijksmuseum, voor het mogelijk maken van de bruikleen van speeltoestel NG-2013-19 en het team van Bronnenberg BV voor de installatie.

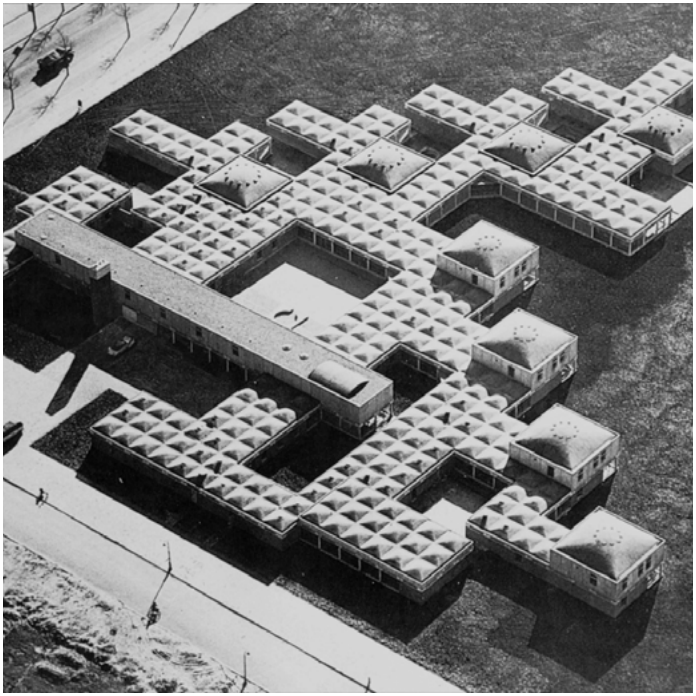

Tekst en samenstelling
Harm Stevens, conservator afdeling Geschiedenis, Rijksmuseum i.s.m. Afdeling Kunst en Cultuur van BPD

Ontwerp folder
Carsten Klein en Ricky Rijkenberg

Ontwerp tentoonstelling
Jimmy Stegeman

Uitvoering tentoonstellingsontwerp
Maarten de Bruijne, Studio MACK

BPD | Bouwfonds Gebiedsontwikkeling
Burgerweeshuis
IJsbaanpad 1
1076 CV Amsterdam

Meer informatie
www.bpdkunstcollectie.nl
www.bpd.nl/kunst-en-cultuur

burgerweeshuis